

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 190 (289) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 17 grudnia 1928 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Polityka zagraniczna ZSRR. — Państwa azjatyckie a ZSRR. — Sprawa rozbrojenia a ZSRR. — Stosunek emigracji do ZSRR. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 12.XII. donoszą, że podczas dyskusji nad deklaracją Litwinowa w C. K. W. sowietów ZSRR. poruszono stosunek Polski do ZSRR. Delegat USRR. Porajko oświadczył, iż ze strony Polski należy oczekiwać wszelkich niespodzianek. W Sejmie polskim dają się słyszeć głosy o konieczności interwencji. Wojew. Józewski mówi o okupacji Ukrainy sowieckiej, gen. Minkiewicz oświadczył podczas uroczystości odsienienia pomnika marsz. Piłsudskiego, iż granica polska powinna się przesunąć ku Wschodowi, w Polsce odbywają się akademje na cześć Petlury, z udziałem urzędowych osobistości polskich. T. zw. rząd ukraiński, działający na terytorjum polskim, prowadzi nadal akcję przeciwsowiecką. Wszystko to jest sprzeczne z traktatem ryskim i kontakt, który istnieje pomiędzy emigracją ukraińską a czynnikami polskimi, dowodzi istnienia agresywnych zamiarów w stosunku do ZSRR. Mówca poruszył następnie kwestję „pogromu w Łwowie“, wywołując na ławach członków C. K. W. „hańba“, i zapytał rząd ZSRR., czy rząd ten zamierza skorzystać ze swego prawa obrony mniejszości ukraińskiej w Polsce. Delegat ZSFSR. Eljawa oświadczył, iż na terytorjum polskim istnieją organizacje emigrantów kaukaskich, które prowadzą akcję przeciwko ZSRR., zaś polski sztab generalny prowadzi akcję, której celem jest oderwanie Ukrainy, Białorusi i Kaukazu od ZSRR. Delegat BSRR. Dubin, oświadczył, że agresywna polityka Polski powoduje oburzenie ludności Białorusi. Polityka polska dowodzi, iż stosunki pomiędzy Polską a ZSRR nie układają się tak szczęśliwie, jak o tem mówił Litwinow. Ludność BSRR aprobuje politykę rządu, lecz sądzi, że rząd sowiecki zwalcza zbyt łagodnie próby wywołania nowej wojny. Delegat RSFSR. Wołkow, oświadczył, iż włościństwo sowieckie zna doskonale sytuację, w której się znajduje w wypadku urzeczywistnienia marzenia polskich panów o przyłączeniu Ukrainy do Polski. Włóścianie sowieccy posiadają dość siły aby sprzeciwić się tym zakusom, zaś robotnicy Polski, Francji i Anglii przyjdą im niewątpliwie z pomocą na wypadek zatargu.

POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR.

Izwiestja 11.XII. ogłaszają dalszy ciąg przemówienia Litwinowa w C. K. W. sowietów ZSRR. Po o-

mówieniu stosunków z Polską poruszył Litwinow kwestję stosunków sowiecko-rumuńskich, oświadczając, iż ZSRR dał dowody swych pokojowych intencji, wbrew temu, iż sprawa Besarabji pozostaje nierozstrzygniętą. Mówca zarzucił rządowi rumuńskiemu odrzucenie pokojowych propozycji oraz udział w przygotowaniu zbrojnego napadu na ZSRR z udziałem petlurowców i monarchistów rosyjskich. ZSRR spodziewa się, iż nowy rząd rumuński będzie szukał dróg do porozumienia. Zaznaczając następnie niepokój opinii sowieckiej z powodu podróży gen. Leron-da, mówca przeszedł do omówienia stosunków ZSRR z Francją, oświadczając, iż pomiędzy temi państwami nie zachodzi żadna sprzeczność interesów oraz że ZSRR dąży szczerze do porozumienia z Francją. Omawiając stosunki z Anglią, mówca zarzucił konserwatystom angielskim sabotowanie pokojowej polityki sowieckiej oraz dał wyraz swej pewności, iż rząd sowiecki w ZSRR będzie trwał dłużej od rządów konserwatywnych w Anglii. Narazie Anglja bierze czynny udział we wszystkich przygotowaniach do akcji przeciwsowieckiej. Udział ten uniemożliwia przekazywanie spornych kwestyj, które powstają pomiędzy ZSRR a jakimkolwiek innym państwem na rozstrzygnięcie organizacji, usposobionych wrogo dla ustroju sowieckiego. Określa to stanowisko ZSRR w zagadnieniu międzynarodowego arbitrażu. W dalszym ciągu przemówienia dał mówca wyraz stałości przyjaźnych stosunków ZSRR z Niemcami oraz stwierdził z zadowoleniem rozwój stosunków gospodarczych St. Zjednoczonych z ZSRR. Stosunki z Turcją oparte są na serdecznym kontakcie. Stosunki z Włochami są przykładem normalnych stosunków wbrew istniejącej różnicy ustrojów społecznych i politycznych. Na tej samej przesłance oparte są stosunki ZSRR z Japonją. Sytuacja w Chinach powoduje w ZSRR ubolewanie, iż państwo to nie uwolniło się jeszcze od przemocy obcej. W stosunkach pomiędzy ZSRR a państwami bałtyckimi nie nastąpiło w ostatnim okresie żadnych zmian. Całokształt polityki zagranicznej ZSRR oparty jest na walce o pokój i rozbrojenie powszechne.

Izwiestja 11.XII. ogłaszają uchwałę C. K. W. sowietów ZSRR z powodu referatu Litwinowa. Uchwała ta aprobuje politykę zagraniczną rządu oraz stwierdza, iż systematyczne dążenia ZSRR do osią-

nięcia pokoju powszechnego napotykać na sprzeciw państw kapitalistycznych. C. K. W. sowieków poleca rządowi ZSRR prowadzić nadal politykę pokoju i rozbrojenia i demaskować wszystkie próby wciągnięcia ludzkości w nową wojnę.

Izwiestja 11.XII. omawiają w art. wst. tendencje sowieckiej polityki zagranicznej. Tendencje te polegają na dążeniu do powszechnego **rozbrojenia, na stabilizacji** faktu istnienia dwóch odrębnych systemów społecznych i politycznych: sowieckiego i kapitalistycznego oraz na utrwaleniu pokojowych stosunków pomiędzy temi dwoma systemami, jak również na dążeniu do rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy ZSRR a światem kapitalistycznym.

PAŃSTWA AZJATYCKIE A ZSRR.

Prawda 11.XII. omawia w art. wst. rocznicę powstania w Kantonie, oświadczając, że było to wydarzenie o światowym znaczeniu. Podczas tego powstania rewolucja chińska stanęła na sowieckich torach i chociaż obecna władza w Chinach południowych nie jest socjalistyczną dyktaturą proletariatu, stanowi jednak rewolucyjno-demokratyczną dyktaturę proletariatu i włościan. Naśladowanie sowieckich wzorów przez rewolucyjnych robotników i włościan w Chinach dowodzi przed proletariatem całego świata, iż władza sowiecka jest władzą pracującego ludu oraz

że ZSRR istnieje dla walki z imperjalizmem międzynarodowym. W każdym uciśnionym państwie kolonialnym nastąpi dzień jego „kantońskiego powstania“.

SPRAWA ROZBROJENIA A Z. S. R. R.

Izwiestja 12.XII. oświadczają w art. wst., iż pismo Litwinowa do przewodniczącego komisji rozbrojeniowej Loudona stanowi wyraz pokojowych tendencji polityki sowieckiej. Rzeczywistość usprawiedliwi nieufność sowieckiej polityki do zakulisowych rokowań w sprawie rozbrojenia. Rokowania te utkwily w impasie. W tej sytuacji inicjatywa Litwinowa była zarówno potrzebna jak i konieczna.

STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

Rul 14.XII. zwraca uwagę na zmianę poglądów Kiereńskiego, który występuje przeciwko wszelkiej „ideokracji“, nawet demokratycznej i wysuwa na pierwsze miejsce potrzeby i dobro państwa. Przeprowadzając analizę poglądów Kiereńskiego i innych rosyjskich polityków lewicowych, pismo twierdzi, iż na emigracji coraz większe rozpowszechnienie uzyskuje pogląd, wg którego opóźnienie się „termidoru“ w Moskwie spowoduje nieuniknioną katastrofę władzy komunistycznej.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prawda 12.XII. występuje przeciwko transakcjom kupna i sprzedaży ziemi w USRR, oświadczając, iż transakcje te znajdują się w sprzeczności z klasową polityką władz sowieckich na Ukrainie. W okęgach południowych przeprowadzana jest bezwzględna konfiskata wszystkich obiektów niedozwolonych transakcyj.

Prasa sowiecka z pierwszej połowy grudnia ogłasza uchwały lokalnych związków młodzieży komunistycznej w sprawie urządzenia demonstracji przeciwreligijnych podczas świąt Bożego Narodzenia oraz donosi o kilkunastu wypadkach zamknięcia cerkwi, synagog i meczetów w Leningradzie i na prowincji.

Ta sama prasa donosi o licznych wypadkach zamordowania komunistów i podpalania ich majątków we wszystkich miejscowościach ZSRR. Najbardziej gwałtowne wystąpienia wydarzają się na Ukrainie, na Białorusi i na Kaukazie, zaś na Syberji notowane są próby agitacji za równouprawnieniem zamożnego włościanstwa i utworzeniem „związku włościańskiego“.

Izwiestja 11.XII. ogłaszają sprawozdanie z przyjęcia dla profesorów sowieckiej akademji wojskowej u komisarza ludowego wojny Woroszyłowa. Przyjęcie to przeszło pod znakiem „serdecznego zbra-

tania się młodych i starych wojskowych sił naukowych“. Obecni na przyjęciu byli generałowie armji rosyjskiej zapewnili Woroszyłowa w swem oddaniu dla ZSRR, rządu sowieckiego i rewolucji międzynarodowej.

Izwiestja 11.XII donoszą z pogranicza afganijskiego, iż powstanie przeciwko królowi Amanullahowi wygasa oraz że w najbliższym czasie należy oczekiwać rozpoczęcia rokowań pomiędzy rządem a powstańcami.

Rul 15.XII. donosi, że Frumkin, którego deklaracje polityczne uważane są za wyraz opozycji prawicowej w ZSRR, bawi obecnie w Berlinie.

Sieгодня 14.XII. donosi o pobycie Wiktora Czernowa w Rydze. Czernow przybył do Rygi w celu wygłoszenia odczytów na tematy polityczne.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Orka 5.XII. Faszystowska Polska. Apetyty imperjalizmu polskiego. Mohylowska siedmiolatka polska w szponach antysemityzmu.

Sieгодня 11.XII. Psychoza pojedynkowa (koresp. z Warszawy).

Sieгодня 14.XII. Sprawa Fani Promis (koresp. z Warszawy).

Rul 15.XII. Rosjanie w Polsce.

